

Research Article

Психометрична оценка на българска версия на Въпросника за нарцистична личност NPI-40

Psychometric Evaluation of a Bulgarian Version of the Narcissistic Personality Inventory NPI-40

Valery Denev Todorov^{*a}, Plamen Iliyanov Petkov^a

[a] Department of Psychology, Institute for Population and Human Studies at Bulgarian Academy of Sciences, Sofia, Bulgaria.

Резюме

Настоящото изследване описва превода, културната адаптация и психометричната оценка на българска версия на Въпросника за нарцистична личност (NPI-40). След независими преводи в двете посоки и експертен преглед, инструментът е приложен онлайн на 664 български възрастни (77.7% жени; възраст $M = 38.0$, $SD = 11.2$). За да се оцени конвергентната валидност, участниците попълниха и Въпросника за регулаторен фокус. Анализите по класическата тестова теория демонстрират висока вътрешна съгласуваност за общия бал NPI-40 ($\alpha = .85$; $\omega = .85$). Въпреки това, две подскали – „Себедостатъчност“ и „Привилегированост“ – показват по-ниска надеждност ($\alpha < .50$). Корелационните анализи подкрепят конвергентната валидност, разкривайки положителни връзки между общия бал и баловете по подскалите на NPI-40 с *Промотивния фокус* и отрицателни връзки с *Превантивния фокус*. Чрез конфирматорни факторни анализи са сравнени факторен модел със седем корелирани фактора, йерархичен и бифакторен модел. Бифакторното решение демонстрира най-добро съответствие ($CFI = .988$; $RMSEA = .020$), потвърждавайки силен общ фактор на нарцисизма, заедно със специфични измерения. Тези резултати показват, че предложената българска версия на NPI-40 е надеждна и валидна мярка за нарцисизма като черта в неклинични извадки. Тези резултати улесняват използването на NPI-40 в българоезични изследвания в различни психологически области, включително личност, междуличностни взаимоотношения, лидерство и организационно поведение.

Ключови думи: Въпросник за нарцистична личност NPI-40; българска адаптация; психометрична валидизация; конфирматорен факторен анализ; конвергентна валидност; регулаторен фокус.

Abstract

This study reports the translation, adaptation, and psychometric evaluation of a Bulgarian version of the Narcissistic Personality Inventory (NPI-40). Following independent forward and backward translations and expert review, the instrument was administered online to 664 Bulgarian adults (77.7% women; mean age, $M = 38.0$, $SD = 11.2$). Participants also completed the Regulatory Focus Questionnaire to assess the convergent validity of the results. Classical test theory indices demonstrated high internal consistency for the total NPI-40 score ($\alpha = .85$; $\omega = .85$), though two subscales (“*Self-sufficiency*” and “*Entitlement*”) yielded lower reliabilities ($\alpha < .50$). Correlational analyses supported convergent validity, revealing positive associations between total and subscale NPI-40 scores and the *Promotion focus*, and negative associations with the *Prevention focus*. Confirmatory factor analyses compared correlated seven-factor, hierarchical, and bifactor models. The bifactor solution demonstrated superior fit ($CFI = .988$; $RMSEA = .020$), confirming a strong general narcissism factor alongside specific dimensions. These findings suggest that the proposed Bulgarian version of the NPI-40 is a reliable and valid measure of trait narcissism in nonclinical samples. These results facilitate the use of the NPI-40 in Bulgarian language research across various psychological domains, including personality, interpersonal relationships, leadership, and organizational behavior.

Keywords: Narcissistic Personality Inventory–40 (NPI-40); Bulgarian adaptation; psychometric validation; confirmatory factor analysis; convergent validity; regulatory focus.

Table of Contents

Метод

Процедура

Участници

Резултати

Факторна структура, възпроизводимост на оригиналната концепция

Конвенционални индекси на пригодност за трите хипотетични модела

T-size индекси на пригодност

Първоначални данни за конвергентна валидност. Корелации със скалите на

Въпросника за регулаторен фокус

Дискусия

References

Psychological Thought, 2025, Vol. 18(2), 560-582, <https://doi.org/10.37708/psyct.v18i2.1159>

Received: 2025-07-09. Accepted: 2025-10-03. Published (VoR): 2025-11-03.

Handling Editor: Natasha Angelova, South-West University “Neofit Rilski”, Blagoevgrad, Bulgaria.

*Corresponding author at: Department of Psychology, Institute for Population and Human Studies at Bulgarian Academy of Sciences, Sofia, Bulgaria. E-mail: valery.todorov@gmail.com

This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0>), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

Като начало на употребата на понятието нарцисизъм в психологията най-често се сочи основополагащата статия на Зигмунд Фройд от 1914 г. „Нарцисизмът: въведение“ (Freud, 1914). Развитието на понятието първоначално продължава в рамките на психоаналитичната традиция, като сред водещите автори могат да бъдат изтъкнати Хайнц Кохут (Kohut, 1966) и Ото Кернберг (Kernberg, 1970; 1974). Нарцисизмът се свързва с подчертано чувство за собствена значимост, насоченост към себе си и собствените интереси, често за сметка на арогантно незачитане на другите, липса на емпатия. В тези ранни изследвания се очертава хипотезата, че нарцисизмът вероятно е израз на дълбока вътрешна неувереност, породена от травматични смущения в развитието и по-специално в ранната привързаност. Липсва единодушие по отношение на значението на нарцисизма за индивида и неговото социално обкръжение. Докато автори като Кохут изразяват убеждението, че той може да има положителни страни като стремеж към постижения, нововъведения, инвестиране на изключителни усилия с цел постигане на успех и съвършенство в различни области, то автори като Кернберг виждат в нарцисизма преди всичко склонност към незачитане на правата и чувствата на другите, липса на емпатия, които могат да прераснат в мотивация за извършване на престъпления, политическа и бизнес корупция или са в основата на тоталитарни идеологии и авторитарни общности като агресивни секти, престъпни групи, терористични формирания. Това противоречие по-късно се преодолява чрез предефинирането на нарцисизма като многомерно/многофасетъчно понятие, или чрез предефинирането му като динамичен и зависим от вътрешния и външния контекст регулативен механизъм на поведението. Въпреки това, дебатът по отношение на неговата същност продължава.

В последните години се наблюдава засилен интерес към нарцисизма, тъй като изследванията показват, че е свързан с редица проблеми с голяма социална значимост като склонност към извършване на престъпления; дисфункционални феномени в организацията като контрапродуктивно поведение, корупция и тормоз на работното място; семейна дисфункция; тенденция към фрагментиране на социалните общности, като дори се налага термина „нарцисична епидемия“ (Вж. например Twenge & Foster, 2008; Twenge & Foster, 2010; Trzesniewski & Donnellan, 2010; Vater et al., 2018).

Въпросникът за нарцисична личност (NPI)

Най-често използваният психометричен инструмент за операционализация на нарцисизма е Въпросникът за нарцисична личност (Narcissistic Personality Inventory, NPI-40) на Раскин и Хол (Raskin & Hall, 1979, 1981; Raskin & Terry, 1988).

При разработването на въпросника авторите му използват критериите за нарцистично личностово разстройство (NPD) от третата ревизия на Диагностичния и статистически наръчник на Американската психиатрична асоциация ([DSM-III, American Psychiatric Association, 1980](#)). От своя страна, тези критерии са повлияни силно от психодинамичните концепции на Кернберг и Кохут. Дефиницията на DSM-III включва следните критерии: 1) грандиозно чувство за собствена значимост и уникалност, като преувеличаване на постиженията и талантите; 2) свръхангажираност с фантазии за неограничен успех, власт, интелигентност, красота или идеална любов; 3) показност (лицето се нуждае от постоянно внимание и възхищение); 4) при критика безразличие към другите или поражение, или изразени чувства на ярост, малоценност, срам, унижение или празнота; 5) смущения в междуличностните отношения, характеризиращи се с най-малко две от следните: а) привилегированост, очакване на специални услуги без реципрочни отговорности, б) междуличностно експлоатиране, възползване от другите за задоволяване на собствените желания или за самовъзвеличаване, в) взаимоотношения, които се редуват между крайностите на свръхидеализация и обезценяване, г) липса на емпатия, неспособност да се разпознае как се чувстват другите. (В актуалната версия на DSM – 5TR дефиницията на нарцистично личностно разстройство е претърпяла промени.)

Раскин и Хол ([Raskin & Hall, 1979](#)) дефинират нарцисизма като личностна черта, която може да бъде изразена в различна степен в неклиничната популация, без да са удовлетворени критериите за наличието на нарцистично личностно разстройство (НЛР). Екстремно високата ѝ изразеност може да е индикатор за наличие на НЛР, но клиничната диагноза НЛР не може да бе поставена само въз основа на нейното измерване чрез NPI.

Първоначално Раскин и Хол ([Raskin & Hall, 1979](#)) започват изследванията си с набор от 220 дихотомни айтема с принудителен избор, формулирани въз основа на дефиницията в DSM-III. В последствие въпросникът е съкратен до 80, 54 и постепенно са достигнати окончателните 40 айтема в съвременната версия на скалата ([Raskin & Terry, 1988](#)). Като инструмент за избор на най-релевантните айтеми в последващите версии на въпросника са били използвани различни техники на факторен анализ, чрез които се е целяло извличането на оптимален брой субскали.

Версията, съдържаща 40 айтема носи абривиатурата NPI-40, групирани в 7 субскали отразяващи отделни аспекти на нарцисизма: *Авторитет* (Authority) - отразява потребността от авторитет и успех (напр. въпрос №33 "Предпочитам да бъда лидер");

Показност (Exhibitionism) - представя потребността да си център на внимание в социален контекст (напр. въпрос №30 "Наистина се наслаждавам да бъда център на вниманието"); *Превъзходство* (Superiority) - измерва убеждението на човека, че е по-добър от другите хора (напр. въпрос №40 "Аз съм изключителен човек"); чувството за *Привилегированост* (Entitlement) - отразява желанието да се получава уважение и да се упражнява власт (напр. въпроси №14 "Настоявам да получа уважението, което ми се полага" и №27 "Имам силна нужда да упражнявам власт"); *Използвачество, експлоатация* (Exploitativeness) - представя склонността да се манипулират другите (напр. въпрос №13 "Отдава ми се да манипулирам хората"); *Себедостатъчност* (Self-sufficiency) - измерва автономността и вярата в себе си (напр. въпрос №22 "Рядко завися от някого, когато трябва да приключа нещо") и *Суета* (Vanity) - измерва възхищението от собствения физически вид (напр. въпрос №19 "Харесва ми да оглеждам тялото си"). Тази структура е демонстрирана от авторите чрез анализ на главните компоненти върху матрица от тетрахорични корелации между айтемите и промакс ротация (Raskin & Terry, 1988). Тя обаче е противоречива, тъй като повечето последващи изследвания на други автори не успяват да я репликират и вместо това предлагат решения с един до четири компонента (за обзор Вж. например Ackerman et al., 2011). Въпреки че общата скала, формирана от всички айтеми, демонстрира добра валидност в това число и чрез висока корелация с оценки чрез полуструктурирано клинично интервю за оценка на НЛР, то валидността на отделните субскали не намира широко потвърждение (Miller et al., 2012).

Анализът на факторната структура дава основания на други автори да разработят по кратки версии на въпросника. Основният мотив за кратките версии е създаването на инструменти, които са по-удобни за прилагане в изследователски контекст, като за сметка на това се прави компромис със способността им да бъдат използвани за диагностика на индивидуални различия. Като по-широко разпространени от тях можем да посочим NPI-16 (Ames et al., 2006) и NPI-13 (Gentile et al., 2013). Докато при създаването на NPI-16 целта на авторите е да постигнат колкото се може по-висока корелация с общия бал на NPI-40, то при NPI-13, освен това се цели и възпроизвеждане на установената и потвърдена от Акерман и съавтори (Ackerman et al., 2011) трифакторна структура на NPI-40.

NPI-40 е преведен на множество езици, включително немски (Schütz et al., 2004), гръцки (Coccosis et al., 1998), шведски (Kansi, 2003), испански (García & Cortés, 1998). Към днешна дата съществуват множество инструменти, които операционализират различни концептуализации на понятието нарцисизъм, но Въпросникът за нарцистична

личност (NPI) продължава да играе роля на „златен стандарт“ при операционализирането на нарцисизма и основна отправна точка при валидирането на нови инструменти и изследвания в областта. Той е и най-често използваната мярка за измерване на неклиничен нарцисизъм (Ames et al., 2006).

Целта на настоящото изследване е да бъде апробирана българска версия на NPI-40 и да се изведат основните му психометрични характеристики, което да послужи като основа за бъдещи изследвания в областта в българоезична популация. Като първоначална стъпка към установяването на конструкт-валидността на българската версия на NPI-40 ще бъде проверена и връзката със скалите на Въпросника за регулаторен фокус (Regulatory Focus Questionnaire, RFQ, Higgins et al., 2001) (Karasoyanov, 2018; Karastoyanov et al., 2019). Въпросникът е насочен към организационното поведение към постигане на целите и има две субскали: *Превантивен фокус*, който акцентира върху безопасността и отговорността, разглежда целите като задължения и е насочен към предотвратяване на загубите и *Промотивен фокус*, който акцентира върху надеждите и постиженията, разглежда целите като идеали и фокусиран върху придобивките. Съдържанието на конструкта нарцисизъм предполага наличието на положителна корелация с промотивния фокус и отрицателна корелация с превантивния. Подобна връзка вече е демонстрирана в други изследвания (Sanecka, 2021).

Метод

Въпросници

Въпросникът NPI-40 е преведен независимо от двамата изследователи, като след това двата превода са сравнени и са избрани най-подходящите в семантично отношение преводи на айтемите, които да бъдат използвани в апробацията. Окончателната версия на превода е консултирана със специалист по английска лингвистика и са взети предвид неговите бележки. Преводът на въпросника заедно с инструкцията и ключа за точкуване са дадени в *Приложение А*.

Както бе споменато по-горе, заедно с NPI-40 на участниците е предложена и българската версия на Въпросника за регулаторен фокус (Higgins et al., 2001; Karastoyanov, 2018; Karastoyanov et al., 2019), състоящ се от две субскали: *Превантивен* и *Промотивен фокус*.

Процедура

Батерията от въпросници е пренесена в електронен вариант в приложението Гугъл формуляри (Google Forms) и в социалната мрежа Фейсбук е разпространена молба за

доброволно попълване. Всяко едно от изследваните лица, преди да започне участието си в изследването, попълва и бланка за съгласие за участие в него. Всеки един въпрос е зададен като задължителен. Ако изследваното лице пропусне да отговори на въпрос, системата не му позволява да премине към следващата секция от въпроси и му посочва къде трябва да даде своя отговор. Участниците отговарят и на въпроси за възраст, пол и образование, чието попълване не е задължително.

Участници

Общият брой участници е 664 от които 136 мъже (20.5%), 516 жени (77.7%) и 12 (1.8%) не посочили. Възрастта на участниците варира от 15 до 72 години, като средната възраст е 38,0 години ($SD = 11.21$).

По образователна степен участниците се разпределят както следва: със средно образование 105 (15.8%) души; с бакалавърска степен - 208 (31.3%), с магистърска степен - 330 (49.7%) и 21 (3.2%) с докторска степен.

Балансирана по пол подизвадка за факторен анализ

Както е видно от описанието на общата извадка, броят на жените значително превишава този на мъжете. Вероятно обяснение за това е начинът на събирането на данните. Досегашните изследвания показват, че полът има връзка с експресията на нарцизизма при двата пола, което може да се отрази на факторната структура на въпросника, ако тя се изследва върху небалансирана по пол извадка. За да се избегне този потенциален проблем, специално за анализите на факторната структура на въпросника бе формирана нова извадка, в която делът на жените приблизително да съответства на този на мъжете. Това бе постигнато като от делът от 516 жени в първоначалната извадка бе формирана на случаен принцип подизвадка с обем $N=155$ (30% от общия брой на жените (т.е. от делът на жените на случаен принцип са извадени 361 случая). Така общият обем на новосформираната за нуждите на факторно-аналитичните изследвания извадка е от общо 303 участници, от които 136 мъже (44.9%), 155 жени (51.5%) и 12 не посочили пол (4%). По-долу тя ще бъде наричана подизвадка за факторен анализ. Подобен състав на извадката с лек превес на жените съответства на повечето изследвания, при които е била анализирана факторната структура на NPI-40.

Резултати

Основни описателни статистики

Основните описателни статистики на въпросника са представени Таблица 1. В изследването на Раскин и Тери ([Raskin & Terry, 1988](#)) за проверка на вътрешната

консистентност на скалите е бил използван коефициентът Алфа на Кронбах. През последните години този коефициент е оспорван от редица автори (Вж например [Bell et al., 2023](#); [Cho, 2022](#); [McNeish, 2018](#)). Поради това, за настоящата извадка беше изчислен и коефициент Омега на МакДоналд, като по-съвременна и устойчива към нарушаването на предварителните допускания мярка за консистентност на скалите. От Таблица 1 се вижда, че и двата коефициента имат почти идентични стойности. Вътрешната консистентност на общата скала от 40 айтема е малко по-висока в българската ($\alpha = 0.85$) отколкото в американската извадка ($\alpha = 0.83$). Тази тенденция се запазва за повечето от подскалите с две изключения: Алфа на Кронбах е по-ниска в българската извадка за подскалите *Авторитет* и *Себедостатъчност*. От Таблица 1 също се вижда, че като цяло е налице тенденцията средните стойности по общата скала и подскалите да са по-ниски в сравнение с оригиналната извадка. Тази тенденция е налице и при горесцитираните чуждестранни адаптации на NPI-40. В българската извадка изключение правят три скали – *Показност*, *Използвачество* и *Привилегированост*.

Таблица 1.

Основни описателни статистики на скалите на NPI-40: Cronbach's α , McDonald's ω , средна и стандартно отклонение.

Скала	Настоящо изследване <i>N</i> = 664				Raskin & Terry (1988) <i>N</i> = 1018		
	α	ω	<i>M</i>	<i>SD</i>	α	<i>M</i>	<i>SD</i>
NPI-40 Обща скала 40 айтема	0.85	0.85	13.77	6.80	0.83	15.55	6.66
Авторитет (Authority), 8 айтема	0.69	0.68	3.81	2.05	0.73	4.16	2.17
Себедостатъчност (Self-sufficiency), 6 айтема	0.47	0.48	1.61	1.34	0.54	2.21	1.74
Превъзходство (Superiority), 5 айтема	0.58	0.59	1.83	1.40	0.54	2.54	1.36
Показност (Exhibitionism), 7 айтема	0.62	0.66	1.92	1.70	0.50	1.67	1.40
Използвачество (Exploitativeness), 5 айтема	0.56	0.56	1.79	1.41	0.52	1.47	1.69
Суета (Vanity), 3 айтема	0.63	0.66	1.05	1.04	0.50	2.09	1.50
Привилегированост (Entitlement), 6 айтема	0.45	0.46	1.76	1.30	0.64	1.37	1.06

От горното може да се обобщи, че само общата скала притежава достатъчно добри психометрични качества, за да се използва за диагностика на индивидуални различия.

В този контекст баловите по подskalите следва да се интерпретират предпазливо, като ориентировъчно уточнение на общия бал.

Различия по пол

Описателните статистики на скалите по пол са представени в Таблица 2. Въз основа на резултатите от досегашните изследвания (Grijalva, et al., 2015; Weidmann, et al., 2023), следва да се очаква, че като цяло мъжете ще имат статистически значимо по-високи балове от жените, особено по скалите свързани с грандиозни черти. В българската извадка този феномен не се потвърждава по достатъчно убедителен начин (Вж. Таблица 2).

Таблица 2.

Описателни статистики на баловите за двата пола и сравнение с t-тестове.

	Пол	N	M	SD	t*	df	p	Cohen's d
NPI-40 (общ бал)	мъже	136	14.90	7.55	1.97	191.67	0.051	0.20
	жени	516	13.51	6.54				
Авторитет	мъже	136	4.04	2.14	1.28	201.63	0.201	0.13
	жени	516	3.78	2.00				
Себедостатъчност	мъже	136	1.88	1.56	2.31	183.76	0.022	0.24
	жени	516	1.55	1.26				
Превъзходство	мъже	136	1.88	1.47	0.41	203.16	0.684	0.04
	жени	516	1.82	1.39				
Показност	мъже	136	2.24	1.75	2.43	204.88	0.016	0.24
	жени	516	1.84	1.67				
Използвачество	мъже	136	1.73	1.50	-0.32	199.10	0.746	-0.03
	жени	516	1.79	1.38				
Суета	мъже	136	0.97	1.12	-0.94	199.28	0.349	-0.09
	жени	516	1.07	1.03				
Привилегированост	мъже	136	2.15	1.34	3.74	203.80	< .001	0.37
	жени	516	1.67	1.27				

**Welch's t-test*

Разликите между двата пола по общата скала са на границата на статистическата значимост. Мъжете имат по-високи балове от жените по три от подskalите –

Себедостатъчност ($p < .05$), Показност ($p < .05$) и Привилегированост ($p < .001$), като тези различия са с малък размер на ефекта (Cohen's $d < 0.5$).

Липсата на съществени различия по пол поставят под съмнение необходимостта от извеждане на отделни норми за мъже и жени. Въпреки това, тенденциите в тези различия за българската адаптация могат да се окажат от значение в някои контексти на използването ѝ.

Корелация между подскалите и корелацията им с общия бал и възрастта

Както може да се види от Таблица 3, всички подскали имат умерени към силни корелации с общия бал. Този резултат напълно съответства на очаквания и е показател за добрите психометрични качества на българската адаптация. От таблицата също се вижда, че отделните подскали имат статистически значими положителни корелации, което съответства на първоначалния замисъл да отразяват отделни аспекти на един и същи конструкт.

Таблица 3.

Корелации на Пиърсън между общия бал на NPI-40, подскалите на NPI-40, Превантивния фокус, Промотивния фокус и възрастта.

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1. NPI-40 общ бал	—									
2. Авторитет	.78***	—								
3. Себедостатъчност	.71***	.41***	—							
4. Превъзходство	.71***	.41***	.31***	—						
5. Показност	.75***	.50***	.26***	.52***	—					
6. Използвачество	.66***	.48***	.42***	.35***	.36***	—				
7. Суета	.47***	.21***	.16***	.37***	.35***	.16***	—			
8. Привилегированост	.55***	.34***	.21***	.31***	.34***	.22***	.12**	—		
9. Превантивен фокус	-.20***	-.15***	-.03	-.04	-.15***	-.17***	-.04	-.19***	—	
10. Промотивен фокус	.34***	.38***	-.12**	.02	.19***	.22***	.22***	-.06	.04	—
11. Възраст	-.12**	-.04	.02	-.15***	-.06	-.04	-.18***	-.14***	.05	.10*

Бележка. $n = 664$, $df = 662$, * $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$.

В досегашните изследвания е демонстрирана отрицателна зависимост между нарцисизма и възрастта (Orth et al., 2024; Weidmann et al., 2023; Wetzel et al. 2020).

Ежедневната логика също подсказва, че с напредването на възрастта, натрупването на житейски опит и упадъка на физическите и интелектуални способности, хората стават по-малко нарцистични. Резултатите от изследването като цяло потвърждават тази тенденция. От Таблица 3 се вижда, че макар и слабо, в българската адаптация общият бал и три от скалите (*Превъзходство*, *Суета* и *Привилегированост*), корелират слабо отрицателно ($r \leq -0.18$) с възрастта. По-силна корелация на нарцисизма с възрастта би поставила под съмнение характера на нарцисизма като относително трайна личностова характеристика.

Факторна структура, възпроизводимост на оригиналната концепция

Факторната структура на NPI-40 и нейната възпроизводимост в последващи изследвания са обект на дебат от самото създаване на въпросника. На практика единствено оригиналното изследване на Раскин и Тери успява да я демонстрира (Raskin & Terry, 1988, Виж по-горе). Използването на дихотомни айтеми с принудителен избор в оригиналната версия до голяма степен затруднява избора на подходящи техника за изследване на латентната структура на въпросника поради ограниченията на достъпните за повечето изследователи методи и софтуер. В цитираното по-горе изследване оригиналните автори използват анализ по метода на главните компоненти (PCA) с промакс ротация. Последващите изследвания не успяват да потвърдят оригиналната латентна структура (Ackerman et al., 2011; Corry et al., 2008; Kubarych et al., 2004). Вместо това, с помощта на различни техники на експлораторен и конфирматорен факторен анализ се стига до 2, 3 и 4-факторни решения. Като цяло се налага констатацията, че латентната структура на въпросника може да варира в зависимост от извадката, превода на въпросника и възгледите на авторите за избора на адекватна техника на анализ.

Тъй като целта на настоящото изследване е да демонстрира съответствие на българската адаптация с оригиналната версия, проблемите около факторната структура и нейната вариативност няма да бъдат обсъждани в повече детайли. Вместо това, анализът е съсредоточен върху търсене на потвърждение на оригиналната седемфакторна структура.

За целта с помощта на софтуера JASP и модула за конфирматорен факторен анализ *lavaan* бяха тествани три конкуриращи се седемфакторни модела на латентната структура на въпросника. Всички анализи бяха проведени с балансираната по пол извадка от 303 участници, описана по-горе. При провеждането им бе използван метода на диагонално претеглените най-малки квадрати с устойчиви стандартни грешки (DWLS estimator with robust standard errors) и тетрахорични корелации между

индикаторите. Изборът на този подход бе съобразен с актуалните препоръки за провеждане на конфираторен анализ върху такъв тип изходни данни (Kline, 2023; Rogers, 2024).

Първият от моделите е със седем корелиращи фактора, съответстващи на всяка от оригиналните скали. Този модел предполага наличието на седем облични фактора и по същество е конфираторна версия на класическия експлораторен факторен анализ с облична ротация. Допускането на корелации между факторите е продиктувано от логиката, че ако седемте скали представят фасети на един и същи конструкт, то те би следвало да корелират помежду си.

Вторият модел е йерархичен, със седем (некорелиращи) фактора и с един йерархичен (от втори ред) фактор, включващ всичките 7 фактора от предходното ниво. При този модел се допуска, че корелацията между зададените като ортогонални фактори от първи ред се улавя от общ фактор от втори ред. В този случай вариацията на един от факторите от първи ред бе фиксирана към 0 с цел идентификация на модела.

Третият модел е т. нар. бифакторен модел с един общ фактор и седем ортогонални специфични фактора, кореспондиращи на всяка скала. При него всеки индикатор (индивидуален айтем) „товари“ специфичния фактор на кореспондиращата подскала, към която принадлежи, и общия фактор едновременно. Така общият фактор обхваща необяснената от специфичните фактори вариация.

Конвенционални индекси на пригодност за трите хипотетични модела

Индексите на пригодност за трите тествани модела са представени в Таблица 4. Според актуалните към момента критерии за интерпретация на индексите на съответствие (Hu & Bentler, 1999) и трите модела намират потвърждение в данните, като най-добро съответствие показва бифакторният модел.

Седемфакторният модел демонстрира адекватно съответствие с данните, $\chi^2(719) = 1057.76$, $p < .001$; CFI = .950; TLI = .945; RMSEA = .039, 95% CI [.034, .044]; SRMR = .111. Коефициентът χ^2/df е 1,471, което е под общоприетия препоръчителен праг от 2 (Kline, 2023).

Факторният модел от втори ред показва малко по-слабо съответствие, $\chi^2(733) = 1158.03$, $p < .001$; CFI = .937; TLI = .933; RMSEA = .044, 95% CI [.039, .049]; SRMR = .116; $\chi^2/df = 1,580$.

Бифакторният модел превъзхожда и двете алтернативи, като дава отлични индекси на пригодност: $\chi^2(672) = 755.85$, $p = .013$; CFI = .988; TLI = .986; RMSEA = .020, 95% CI [.010, .028]; SRMR = .096; $\chi^2/df = 1.725$. *P*-стойността на RMSEA за близко съответствие е 1,000, което допълнително потвърждава добрата пригодност на модела.

Таблица 4.

Индекси на пригодност (fit indices) за трите тествани модела.

Индекс	7 (корелиращи) фактора	Фактор от втори ред	Бифакторен
χ^2	1057.756	1158.033	755.850
p	< .001	< .001	0.013
df	719	733	672
χ^2/df	1.471	1.580	1.725
CFI	0.950	0.937	0.988
TLI	0.945	0.933	0.986
RMSEA	0.039	0.044	0.020
RMSEA [CI 95%]	[0.034 - 0.044]	[0.039 - 0.049]	[0.010 - 0.028]
RMSEA <i>p</i> -стойност	1.000	0.985	1.000
SRMR	0.111	0.116	0.096

T-size индекси на пригодност

При тази процедура индексите на пригодност се коригират спрямо размера на извадката (Hayduk & Glaser, 2000). В Таблица 5 са показани оценените CFI и RMSEA на всеки модел спрямо праговете "лошо-приемливо" и "приемливо-близко" съответствие:

- За 7-факторния модел оцененият CFI = .930 е под границата "приемливо-близко" (.933), а RMSEA = .044 е доста под границата "приемливо-близко" (.056), което показва приемливо, но не и оптимално съответствие за този размер на извадката.
- CFI на модела от втори ред (.915) остава под "приемливо-близкия" (.933) праг, а RMSEA (.049) се намира под границата на близкото съответствие (.056), което предполага малко по-слаба пригодност.
- CFI = .973 на бифакторния модел надхвърля прага "приемливо-близко" (.934), а RMSEA = .028 е значително под границата на близко съответствие, което потвърждава отлична пригодност дори при отчитане на размера на извадката.

Таблица 5.*T-size индекси на пригодност.*

	7 (корелиращи) фактора		Фактор от втори ред		Бифакторен	
	CFI	RMSEA	CFI	RMSEA	CFI	RMSEA
Стойности	0.930	0.044	0.915	0.049	0.973	0.028
Граница „лошо- приемливо“	0.879	0.087	0.879	0.087	0.880	0.087
Граница „приемливо- близко“	0.933	0.056	0.933	0.056	0.934	0.056
<i>Бележка. T-size статистиките са изчислени за $\alpha = 0.05$.</i>						

В обобщение бифакторният модел показва най-добро съответствие, с по-добри стойности на CFI, TLI и RMSEA в сравнение с алтернативните модели.

По-добрата пригодност на бифакторния модел предполага, че макар скалата да запазва значима многомерност, представена от специфични фактори, съществува и силен общ фактор, който отговаря за съществен дял от общата дисперсия на айтемите. Тази констатация е в съответствие с предишни психометрични изследвания, които подчертават полезността на бифакторните модели за разграничаване на общата от специфичните за домейна дисперсии (Reise, 2012).

За разлика от бифакторния модел, йерархичният модел с фактор от втори ред показва сравнително по-лоши индекси на съответствие, което предполага, че йерархичната структура не улавя толкова ефективно разнообразието на отговорите на айтемите. Корелираният 7-факторен модел пасва сравнително добре на данните, което имплицира наличието на отделни, но корелирани измерения, но все пак не достига пригодността на бифакторното решение. Тези резултати подкрепят валидността както на интерпретирането на общия бал, така и на баловете от субскалите. На практика това означава, че въпросникът може валидно да дава както общи, така и специфични оценки, което подкрепя неговата полезност в приложен и клиничен контекст.

Първоначални данни за конвергентна валидност. Корелации със скалите на Въпросника за регулаторен фокус

Корелациите на общия бал и подскалите на NPI-40 с двете скали на Въпросника за регулаторен фокус – *Промотивен* и *Превантивен фокус* – са представени в Таблица 3. От нея се вижда, че общият бал на NPI-40 корелира положително с *Промотивния*

фокус ($r = .34$). Положителна е корелацията на *Промотивния фокус* и със подskalите на NPI-40 *Авторитет* ($r = .38$), *Показност* ($r = .19$), *Използвачество* ($r = .22$) и *Суета* ($r = .22$). Слаба отрицателна корелация с *Промотивния фокус* има единствено подskalата *Себедостатъчност* ($r = -.12$).

От своя страна, *Превантивният фокус* корелира отрицателно с общия бал на NPI-40 ($r = -.20$) и подskalите *Авторитет* ($r = -.15$), *Показност* ($r = -.15$), *Използвачество* ($r = -.17$) и *Привилегированост* ($r = -.19$).

Предвид съдържанието на изследваните конструкти получените резултати могат да се интерпретират като потвърждение на конвергентната валидност както на общия бал на българската версия на NPI-40, така и на неговите подскали.

Дискусия

Българската версия на NPI-40 демонстрира висока вътрешна консистентност за общата скала ($\alpha = 0.85$; $\omega = 0.85$), която надвишава оригиналните стойности ($\alpha = 0.83$). Някои подскали обаче (напр. „*Себедостатъчност*“ и „*Привилегированост*“) показват ниски стойности на α и ω (< 0.50), което поставя под въпрос възможността за тяхната самостоятелна интерпретация. Ниската им вътрешна консистентност може да бъде обяснена с малкия брой айтеми и вероятно с културната специфика на българската извадка. Трябва да се има предвид и обстоятелството, че вътрешната консистентност на тези скали е ниска и в оригиналното изследване. Корелациите между подskalите и общия бал са умерени до силни ($r \geq .66$), което подкрепя конструкт-валидността на цялостния инструмент.

Анализът на факторната структура на българската версия на NPI-40 потвърждава оригиналния замисъл на авторите на въпросника. От тестваните три конкурентни хипотетични модела на факторната структура, бифакторният модел показва най-добра пригодност ($CFI = .988$; $RMSEA = .020$), подкрепяйки наличието на силен общ фактор и едновременно — специфични субскали.

Резултатите от корелациите с Регулаторния фокус (положителна връзка с *Промотивен* и отрицателна – с *Превантивен фокус*) са в съзвучие със [Sanecka \(2021\)](#) и [Higgins et al. \(2001\)](#), което потвърждава конвергентната валидност на NPI-40. Липсата на значими различия по пол кореспондира с някои предишни проучвания ([Weidmann et al., 2023](#)), но се разминава със средните ефекти, описани от [Grijalva et al. \(2015\)](#), което може да се дължи на спецификата на начина на провеждането на изследването (онлайн форма) и културните особености.

Заклучение

Сред ограниченията на изследването може да се посочи небалансираният по пол състав на първоначалната обща извадка (77.7% жени). Макар и компенсирани при факторния анализ, може да ограничи генерализирането на резултатите. Онлайн провеждането и набирането на извадката чрез социални мрежи потенциално може да доведе и до т. нар. себеселектиращо отклонение (self-selection bias). На този етап от работата по въпросника липсват данни, с които да бъде оценена тест-ретест надеждността на въпросника. Подобни ограничения следва да бъдат преодоляни в бъдещи изследвания.

Като насоки за бъдещи изследвания следват да бъдат посочени и разширяването на изследванията върху конвергентната и дивергентната валидност на въпросника, както и разработване на кратки версии (например NPI-16 или NPI-13 адаптации), които са по-удобни за включване в големи изследователски батерии.

В заключение, българската NPI-40 може да служи като валиден инструмент за групови изследвания в организационен и клиничен контекст, но интерпретация на подskalите следва да се прави предпазливо.

Funding/Financial Support

The authors have no funding to report.

Other Support/Acknowledgement

The authors have no support to report.

Competing Interests

The authors have declared that no competing interests exist.

References

- Ackerman, R. A., Witt, E. A., Donnellan, M. B., Trzesniewski, K. H., Robins, R. W., & Kashy, D. A. (2011). What does the narcissistic personality inventory really measure? *Assessment*, 18(1), 67–87. doi:10.1177/1073191110382845
- Ames, D. R., Rose, P., & Anderson, C. P. (2006). The NPI-16 as a short measure of narcissism. *Journal of Research in Personality*, 40(4), 440-450.
- American Psychiatric Association. (1980). *Diagnostic statistical manual of mental disorders (DSM-III)* (3rd ed.). Washington, DC: Author
- Bell, S.M., Chalmers, R.P., & Flora, D.B. (2023). The Impact of Measurement Model Misspecification on Coefficient Omega Estimates of Composite Reliability. *Educational and Psychological Measurement*, 1-36. <https://doi.org/10.1177/00131644231155804>
- Cho, E. (2022). Reliability and Omega Hierarchical in Multidimensional Data: A Comparison of Various Estimators. *Psychological Methods*. <https://doi.org/10.1037/met0000525>
- Coccosis, M., Vaslamatzis, G., Anagnostopoulos, P., & Markidis, M. (1998). Το ερωτηματολόγιο Ναρκισσιστικής Προσωπικότητας NPI: Προσαρμογή και μελέτη των ψυχομετρικών ιδιοτήτων του [The Narcissistic Personality Inventory: Psychometric properties of the Greek version]. *Psychiatriki*, 9, 119–133
- Corry, N., Merritt, R. D., Mrug, S., & Pamp, B. (2008). The factor structure of the Narcissistic Personality Inventory. *Journal of Personality Assessment*, 90(6), 593–600.
- Freud, S. (1914). On Narcissism: An Introduction. In J. Strachey et al. (Trans.), *The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud*, Volume XIV. London: Hogarth Press.
- García, J. M., & Cortés, J. F. (1998). La medición empírica del narcisismo [The measurement of narcissistic personality]. *Psicothema*, 10(3), 725-735.
- Gentile, B., Miller, J. D., Hoffman, B. J., Reidy, D. E., Zeichner, A., & Campbell, W. K. (2013). A test of two brief measures of grandiose narcissism: The Narcissistic Personality Inventory–13 and the Narcissistic Personality Inventory-16. *Psychological Assessment*, 25(4), 1120–1136. <https://doi.org/10.1037/a0033192>
- Grijalva, E. J., Newman, D. A., Tay, L., Donnellan, M. B., Robins, R. W., & Yan, T. (2015). Gender differences in narcissism: A meta-analytic review. *Psychological Bulletin*, 141(2), 261–310.
- Hare, R. D., Harpur, T. J., Hakstian, A. R., Forth, A. E., Hart, S. D., & Newman, J. P. (1990). The revised Psychopathy Checklist: Reliability and factor structure. *Psychological Assessment: A Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 2(3), 338–341.

- Hayduk, L. A., & Glaser, D. (2000). Bootstrap procedures for theory-testing using structural equation modelling. *Handbook of research methods in social and personality psychology*, 69–91.
- Higgins, E. T. (1997). Beyond pleasure and pain. *American Psychologist*, 52(12), 1280–1300. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.52.12.1280>
- Higgins, E. T., Friedman, R. S., Harlow, R. E., Idson, L. C., Ayduk, O. N., & Taylor, A. (2001). Achievement orientations from subjective histories of success: Promotion pride versus prevention pride. *European Journal of Social Psychology*, 31(1), 3–23.
- Hu, L. T., & Bentler, P. M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal*, 6(1), 1–55.
- Kansi, J. (2003). The narcissistic personality inventory: applicability in a Swedish population sample. *Scandinavian Journal of Psychology*, 44, 441–448
- Karastoyanov, G. (2018). *Individualni razlichia pri vzemane na reshenie*. Sofia: Iztok-Zapad.
- Karastoyanov, G., Bahneva, A., Petkova, M. (2019). Regulatoren fokus, regulatorna moda i stil na vzemane na reshenie. *Psihologichni izsledvania*, 22 (2), 403-417.
- Kernberg, O. F. (1974) Further Contributions to the Treatment of Narcissistic Personalities. *International Journal of Psychoanalysis*, 55:215-240
- Kernberg O. F. (1970). Factors in the psychoanalytic treatment of narcissistic personalities. *Journal of the American Psychoanalytic Association*, 18(1), 51–85.
- Kline, R. B. (2023). *Principles and Practice of Structural Equation Modelling*. Fifth edition. New York: The Guilford Press.
- Kohut, H. (1966). Forms and Transformations of Narcissism. *Journal of the American Psychoanalytic Association*, 14(2), 243–272.
- Kubarych, T. S., Deary, I. J., & Austin, E. J. (2004). The Narcissistic Personality Inventory: Factor structure in a non-clinical sample. *Personality and Individual Differences*, 36(4), 857–872.
- McNeish, D. (2018). Thanks coefficient alpha, We'll take it from here. *Psychological Methods*, 23 (3), 412–433. <https://doi.org/10.1037/met0000144>
- Miller, J. D., Price, J., & Campbell, W. K. (2012). Is the Narcissistic Personality Inventory still relevant? A test of independent grandiosity and entitlement scales in the assessment of narcissism. *Assessment*, 19(1), 8–13. <https://doi.org/10.1177/1073191111429390>

- Orth, U., Krauss, S., & Back, M. D. (2024). Development of narcissism across the life span: A meta-analytic review of longitudinal studies. *Psychological Bulletin*, 150(6), 643–665.
- Paulhus, D. L; Williams, K. M. (2002). The Dark Triad of personality: Narcissism, Machiavellianism, and Psychopathy. *Journal of Research in Personality*, 36 (6): 556–563. doi:10.1016/S0092-6566(02)00505-6.
- Reise, S. P. (2012). The rediscovery of bifactor measurement models. *Multivariate Behavioral Research*, 47(5), 667–696.
- Raskin, R. N., & Hall, C. S. (1979). A narcissistic personality inventory. *Psychological Reports*, 45(2), 590.
- Raskin, R., & Hall, C. S. (1981). The Narcissistic Personality Inventory: alternative form reliability and further evidence of construct validity. *Journal of Personality Assessment*, 45(2), 159-162.
- Raskin, R., & Terry, H. (1988). A principal-components analysis of the Narcissistic Personality Inventory and further evidence of its construct validity. *Journal of Personality and Social Psychology*, 54(5), 890-902.
- Rogers, P. (2024). Best practices for your confirmatory factor analysis: A JASP and lavaan tutorial. *Behavior Research Methods*, 56(7), 6634–6654. <https://doi.org/10.3758/s13428-024-02375-7>
- Sanecka E. (2021). Grandiose and vulnerable narcissism and regulatory focus at work in relation to strengths use and deficit correction in the workplace. *PloS one*, 16(10), e0258609. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0258609>
- Schütz, A., Bernd, M., & Selin, I. (2004). Die Messung von Narzissmus als Persönlichkeitstruct: Psychometrische Eigenschaften einer Lang- und einer Kurzform des Deutschen NPI (Narcissistic Personality Inventory). *Diagnostica*, 50(4), 202-218.
- Twenge, J. and Foster, J.D. (2010). Birth cohort increases in narcissistic personality traits among American college students, 1982–2009. *Social Psychological and Personality Science*, 1(1): 99–106.
- Twenge, J. and Foster, J.D. (2008). Mapping the scale of the narcissism epidemic: Increases in narcissism 2002–2007 within ethnic groups. *Journal of Research in Personality*, 42(6): 1619–22.
- Trzesniewski K. and Donnellan M. (2010). Rethinking 'Generation Me': A study of cohort effects from 1976–2006. *Perspectives on Psychological Science*, 5(1): 58–75.
- Vater, A., Moritz, S., & Roepke, S. (2018). Does a narcissism epidemic exist in modern western societies? Comparing narcissism and self-esteem in East and West Germany. *PloS one*, 13(1).

- Weidmann, R., Chopik, W. J., Ackerman, R. A., Allroggen, M., Bianchi, E. C., Brecheen, C., Campbell, W. K., Gerlach, T. M., Geukes, K., Grijalva, E., Grossmann, I., Hopwood, C. J., Hutteman, R., Konrath, S., Küfner, A. C. P., Leckelt, M., Miller, J. D., Penke, L., Pincus, A. L., Renner, K. H., ... Back, M. D. (2023). Age and gender differences in narcissism: A comprehensive study across eight measures and over 250,000 participants. *Journal of personality and social psychology*, 124(6), 1277–1298.
- Wetzel, E., Grijalva, E., Robins, R. W., & Roberts, B. W. (2020). You're still so vain: Changes in narcissism from young adulthood to middle age. *Journal of personality and social psychology*, 119(2), 479–496.
- Whittaker, T. A., & Schumacker, R. E. (2022). *A beginner's guide to structural equation modelling* (5th ed.). Routledge.

About the Authors

Valery Todorov, PhD (<https://orcid.org/0000-0002-5249-5952>), is an associate professor at the Department of Psychology at the Institute for Population and Human Studies at the Bulgarian Academy of Sciences. He is also an associate professor and head of the Department of Police Psychology and Management, Faculty of Police at the Bulgarian Police Academy.

Plamen Petkov (<https://orcid.org/0000-0001-9184-1101>), is a PhD Candidate and an Assistant at the Department of Psychology at the Institute for Population and Human Studies at the Bulgarian Academy of Sciences. The title of his thesis is “Sociopsychological determinants of the development of interpersonal trust in friendship and business relationships”. His interests include social psychology, trust, misinformation, narcissism and psychotherapy.

Corresponding Author's Contact Address[TOP]

Acad. Georgy Bonchev Str., bl. 6, fl. 5/6,
Sofia 1113, Bulgaria
E-mail: valery.todorov@gmail.com

Appendix

Въпросник за нарцистична личност NPI-40

Този въпросник се състои от двойки твърдения, с които е възможно или е по-малко възможно да сте съгласни.

Например:

А. Харесва ми да имам власт над хората.

Б. Нямам против да изпълнявам нареждания.

Кое от двете твърдение е по-близко до това как се възприемате? Ако сте по-близко до това да Ви „харесва да имате повече власт над хората“, отколкото до „нямam нищо против да изпълнявам нареждания“ трябва да изберете отговор А.

Възможно е са се възприемате едновременно като А и Б. Тогава трябва да изберете това твърдение което изглежда да е по-близко до Вас. Ако не се възприемате нито като А, нито като Б, тогава изберете варианта за отговора, който ви изглежда по-малко спорен или далечен. С други думи, прочетете всяка двойка твърдения и след това изберете това от тях, което е по-близко до Вашето чувство. Отбележете отговора си като отбележите на оставеното място буквата А или Б. Моля, не пропускайте нито едно твърдение.

1. А. Имам дарбата да влияя на хората.	1. _____
Б. Не съм много добър в това да влияя на хората.	
2. А. Скъмността не ми е присъща.	2. _____
Б. Като цяло съм скромен човек.	
3. А. Бих рискувал за почти всичко.	3. _____
Б. Обикновено съм доста предпазлив човек	
4. А. Понякога се чувствам неудобно, когато хората ме хвалят.	4. _____
Б. Знам, че съм добър, защото всички постоянно ми го казват.	
5. А. Мисълта да управлявам света ме изпълва с ужас.	5. _____
Б. Ако управлявах света, той щеше да е едно по-добро място.	
6. А. Мога да се измъкна от всяка ситуация.	6. _____
Б. Опитвам се да приемам последствията от моето поведение.	
7. А. Предпочитам да се слея с тълпата.	7. _____
Б. Харесва ми да съм център на вниманието.	
8. А. Ще постигна успех.	8. _____
Б. Не съм прекалено загрижен за успеха.	
9. А. Не съм нито по-добър, нито по-лош от повечето хора.	9. _____
Б. Мисля, че съм специален човек.	
10. А. Не съм сигурен дали ще съм добър лидер.	10. _____
Б. Смятам, че съм добър лидер.	
11. А. Аз съм доста настъпателен.	11. _____
Б. Бих искал да съм по-настъпателен.	
12. А. Харесва ми да имам власт над другите.	12. _____
Б. Нямам против да изпълнявам нареждания.	
13. А. Смятам, че е лесно да манипулирам другите.	13. _____
Б. Не ми е приятно, когато се усетя, че манипулирам някого.	
14. А. Настоявам да получавам уважението, което ми се полага.	14. _____
Б. Обикновено получавам уважението, което заслужавам	
15. А. Не ми харесва особено да излагам тялото си на показ.	15. _____
Б. Харесва ми да излагам тялото си на показ.	
16. А. Хората за мен са отворена книга.	16. _____
Б. Понякога ми е трудно да разбирам хората.	
17. А. Ако се чувствам компетентен, готов съм да поема отговорност за вземането на решения.	17. _____
Б. Харесва ми да поемам отговорността за вземането на решения.	
18. А. Просто ми се иска да бъда щастлив.	18. _____
Б. Искam да означавам нещо в очите на света.	
19. А. Тялото ми не е нищо особено.	19. _____
Б. Харесва ми да гледам тялото си.	

20.	А. Обикновено не се самоизтъквам. Б. Бих се похвалил, ако ми се отдаде възможност.	20. _____
21.	А. Винаги знам какво правя. Б. Понякога не съм сигурен в това, което правя.	21. _____
22.	А. Понякога завися от другите, за да изпълня това, което желая. Б. Рядко завися от когото и да е, за да изпълня това, което желая.	22. _____
23.	А. Понякога разказвам интересни истории. Б. Всички обичат да слушат моите истории.	23. _____
24.	А. Очаквам много от другите. Б. Харесва ми да помагам на хората.	24. _____
25.	А. Никога няма да се почувствам удовлетворен, докато не получа това, което заслужавам. Б. Задоволявам се с това, което получавам.	25. _____
26.	А. Complimentите ме карат да се чувствам неудобно. Б. Приятно ми е да получавам комплименти.	26. _____
27.	А. Имам силно желание за власт. Б. Властта заради самата власт не ме блазни.	27. _____
28.	А. Не ми пука за новите увлечения и моди. Б. Харесвам ми да съм инициатор на нови увлечения и моди.	28. _____
29.	А. Харесва ми да се оглеждам в огледалото. Б. Не ми е особено интересно да се гледам в огледалото.	29. _____
30.	А. Наистина искам да съм център на вниманието. Б. Чувствам се неудобно да съм в център на вниманието.	30. _____
31.	А. Мога да си живея живота както си искам. Б. Хората невинаги успяват да живеят така както им се иска.	31. _____
32.	А. Да съм авторитет не означава особено много за мен. Б. Хората почти винаги признават моя авторитет.	32. _____
33.	А. Предпочитам да съм лидер. Б. За мен не е от значение дали съм лидер или не.	33. _____
34.	А. Ще стана велик човек. Б. Надявам се да постигна успех.	34. _____
35.	А. Понякога хората вярват в това, което им казвам. Б. Мога да накарам всеки да повярва в това, което казвам.	35. _____
36.	А. Аз съм роден лидер. Б. Лидерството е качество, което се изгражда продължително време.	36. _____
37.	А. Искан ми се някой ден някой да напише биографията ми. Б. Не ми харесва хората да се ровят в живота ми поради каквато и да било причина.	37. _____
38.	А. Дразня се, когато хората не забелязват как изглеждам когато се появя на публично място. Б. Нямам нищо против да се слея с тълпата, когато изляза на публично място.	38. _____
39.	А. По-способен съм от другите хора. Б. Има много какво да науча от другите хора.	39. _____
40.	А. По нищо не се различавам от останалите. Б. Аз съм изключителна личност.	40. _____

Ключ

Припишете 1 точка на всеки отговор, който съответства на ключа:

- за отговор А на айтеми 1, 2, 3, 6, 8, 11, 12, 13, 14, 16, 21, 24, 25, 27, 29, 30, 31, 33, 34, 36, 37, 38, 39;

- за отговор Б на айтеми 4, 5, 7, 9, 10, 15, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 26, 28, 32, 35, 40.

Седемте компонентни черти по въпроси:

1. Авторитет (Authority): 1, 8, 10, 11, 12, 32, 33, 36

2. Себедостатъчност (Self-sufficiency): 17, 21, 22, 31, 34, 39

3. Превъзходство (Superiority): 4, 9, 26, 37, 40
4. Показност (Exhibitionism): 2, 3, 7, 20, 28, 30, 38
5. Използвачество (Exploitativeness): 6, 13, 16, 23, 35
6. Суета (Vanity): 15, 19, 29
7. Привилегированост (Entitlement): 5, 14, 18, 24, 25, 27

